

PREZES
KASY ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Warszawa, 2026-06-12

DECYZJA

w sprawie interpretacji
przepisów ustawy
o ubezpieczeniu społecznym rolników

znak EZD: 0000-UB.404.4.2026

UNO:

Po rozpoznaniu wniosku z dnia 1 czerwca 2026 r. o wydanie interpretacji przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, na podstawie art. 34 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1489, z późn. zm.), oraz art. 36 ust. 1 pkt 1 i art. 59 ust. 3 w związku z art. 62a, art. 5a, art. 7 i art. 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2025 r., poz. 1770) stwierdzam, że stanowisko Wnioskodawczyni w sprawie kontynuowania podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników po rozszerzeniu prowadzenia swej działalności o działalność w zakresie działalności agentów i brokerów ubezpieczeniowych **jest prawidłowe.**

Uzasadnienie

We wniosku o wydanie indywidualnej interpretacji przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, na podstawie art. 62a ww. ustawy w związku z art. 34 ustawy Prawo przedsiębiorców pełnomocnik Wnioskodawczyni wskazał następujący stan faktyczny, z którego wynika, że Wnioskodawczyni:

- 1) jest domownikiem ubezpieczonym w KRUS w pełnym zakresie z mocy ustawy,
- 2) dodatkowo prowadzi zarejestrowaną w CEIDG pozarolniczą działalność gospodarczą i z tego tytułu opłaca składkę emerytalno-rentową w podwójnej wysokości,
- 3) przeważający kod PKD2007 to 82.11.Z - Działalność usługowa związana z administracyjną obsługą biura (PKD2025 to 82.10.Z) - Działalność związana z administracyjną obsługą biura, włączając działalność wspomagającą),
- 4) podlega opodatkowaniu podatkiem od osób fizycznych na zasadach ogólnych (skala podatkowa),
- 5) kwota należnego podatku dochodowego z prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej nie przekracza rocznej kwoty granicznej należnego podatku dochodowego od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej, co potwierdza w każdym roku stosownym oświadczeniem składanym w Placówce Terenowej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w.
- 6) nie zatrudnia jakichkolwiek pracowników na umowę o pracę, a także jakichkolwiek współpracowników na podstawie umów cywilnoprawnych.

Przedstawiono następujące zdarzenie przyszłe:

- 1) Rozszerzenie prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej o następujące kody PKD (takie same w PKD2007 jak i w PKD2025):
- 66.22.Z Działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych

- 66.21.Z Działalność związana z oceną ryzyka i szacowaniem poniesionych strat
 - 66.29.Z Działalność wspomagająca ubezpieczenia i fundusze emerytalne, gdzie indziej niesklasyfikowana i poszerzenie pozarolniczej działalności gospodarczej o świadczenie usług brokera ubezpieczeniowego.
- 2) Aktualne kody PKD pozostaną bez zmian włącznie z przeważającym kodem PKD, którym nadal będzie PKD2007 82.11.Z - Działalność usługowa związana z administracyjną obsługą biur (PKD2025 82.10.Z - Działalność związana z administracyjną obsługą biur, włączając działalność wspomagającą).
 - 3) Wnioskodawczyni nadal będzie podlegać opodatkowaniu na zasadach ogólnych (skala podatkowa).
 - 4) Wnioskodawczyni nadal będzie samodzielnie świadczyć usługi w ramach prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej bez pracowników oraz bez współpracowników.

Pełnomocnik Wnioskodawczyni zadał następujące pytanie:

Czy w przedstawionym powyżej zdarzeniu przyszłym po rozszerzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej o świadczenie usług brokera ubezpieczeniowego Wnioskodawczyni może nadal być objęta ubezpieczeniem społecznym rolników w pełnym zakresie oraz opłacać składkę emerytalno-rentową w podwójnej wysokości?

Pełnomocnik przedstawił następujące stanowisko:

Po rozszerzeniu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej Wnioskodawczyni nadal będzie podlegać opodatkowaniu na zasadach ogólnych (skala podatkowa) oraz będzie samodzielnie świadczyć usługi w ramach prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 5a ust. 10 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników w związku z art. 4 ust.1 pkt. 11 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne "wolny zawód" jest uważany za pozarolniczą działalność gospodarczą wykonywaną osobiście przez tłumaczy, adwokatów, notariuszy, radców prawnych, biegłych rewidentów, księgowych, agentów ubezpieczeniowych, agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, brokerów reasekuracyjnych, brokerów ubezpieczeniowych, doradców podatkowych, doradców restrukturyzacyjnych, maklerów papierów wartościowych, doradców inwestycyjnych, agentów firm inwestycyjnych oraz rzeczników patentowych, z tym że za osobiste wykonywanie wolnego zawodu uważa się wykonywanie działalności bez zatrudniania na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze osób, które wykonują czynności związane z istotą danego zawodu.

Usługi brokerskie nie będą głównym i nie będą jedynym źródłem przychodów w prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej, ponieważ będzie to rozszerzenie profilu działającej już firmy. Wnioskodawczyni nadal będzie prowadzić inne rodzaje pozarolniczej działalności gospodarczej o różnych numerach PKD. Ponadto wykonywana działalność będzie opodatkowana na innych zasadach niż na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Zgodnie z interpretacjami Kasy m. in. w interpretacji 0000-UB.404.4.2023 prowadzoną pozarolniczą działalność gospodarczą Kasa uznaje za "wolny zawód", jeżeli działalność wymieniona w art. 4 ust. 1 pkt 11 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne jest jedyną prowadzoną działalnością, wykonywaną osobiście bez zatrudniania na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze osób, które wykonują czynności związane z istotą danego zawodu.

W opisanym zdarzeniu przyszłym prowadzone usługi brokerskie nie będą jedyną prowadzoną działalnością lecz rozszerzeniem profilu działającej już firmy. W związku z tym, prowadzona przez wnioskodawcę pozarolnicza działalność gospodarcza nie będzie uznana za wykonywanie "wolnego zawodu".

Działalność taka będzie zatem uznawana jako pozarolnicza działalność gospodarcza w rozumieniu art. 5a ust 10 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wykonując ją Wnioskodawczyni będzie mogła kontynuować podleganie w pełnym zakresie ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Na podstawie powyższego stanowiska, po rozszerzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej o kody PKD (takie same w PKD2007 jak i w PKD2025):

- 66.22.Z Działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych,
 - 66.21.Z Działalność związana z oceną ryzyka i szacowaniem poniesionych strat,
 - 66.29.Z Działalność wspomagająca ubezpieczenia i fundusze emerytalne,
- gdzie indziej niesklasyfikowana i rozpoczęciu świadczenia dodatkowych usług, którymi będą usługi brokera ubezpieczeniowego wnioskodawca, podlegając opodatkowaniu podatkiem od osób fizycznych na zasadach ogólnych (skala podatkowa) w dalszym ciągu będzie podlegać w pełnym zakresie ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz będzie opłacać podwójną stawkę emerytalno-rentową.

Na tle przedstawionego stanu faktycznego i opisanego zdarzenia przyszłego, stwierdzam, co następuje:

Zasady dotyczące podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników regulują przepisy art. 7 i art. 16 ustawy. Zgodnie z ww. przepisami ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie podlega obowiązkowo rolnik lub domownik rolnika, którego gospodarstwo obejmuje obszar powyżej 1ha przeliczeniowego użytków rolnych lub dział specjalny produkcji rolnej określony w załączniku do ustawy, jeżeli rolnik ten lub domownik rolnika nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty, albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Osobami podlegającymi innemu ubezpieczeniu społecznemu w rozumieniu ww. ustawy (art. 6 pkt 13) są osoby podlegające obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych lub objęte przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym.

Zasady dotyczące podlegania powszechnym ubezpieczeniom społecznym reguluje ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 199, z późn. zm.). Osobami objętymi tymi ubezpieczeniami są m.in. osoby prowadzące działalność w zakresie wolnego zawodu. Osoby zatem wykonujące działalność pozarolniczą w zakresie wolnego zawodu posiadają obowiązkowy tytuł do ubezpieczenia powszechnego w ZUS, co wyklucza możliwość podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Zasady regulujące możliwość kontynuowania ubezpieczenia społecznego rolników po podjęciu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej reguluje natomiast przepis art. 5a ustawy. Zgodnie z tym przepisem rolnik, który podlegając temu ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy nieprzerwanie przez co najmniej 3 lata, rozpocznie prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej podlega nadal temu ubezpieczeniu w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, jeżeli spełnia jednocześnie następujące warunki:

- 1) złoży w Kasie oświadczenie o kontynuowaniu tego ubezpieczenia w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej;
- 2) prowadzi nadal działalność rolniczą lub wykonuje stałą pracę w gospodarstwie rolnym lub w dziale specjalnym w rozumieniu ustawy;
- 3) nie jest jednocześnie pracownikiem i nie pozostaje w stosunku służbowym;
- 4) nie posiada ustalonego prawa do emerytury lub renty albo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Jednocześnie w myśl art. 5a ust. 10 ustawy za pozarolniczą działalność gospodarczą uważa się pozarolniczą działalność gospodarczą prowadzoną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez osoby fizyczne na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, z wyłączeniem wspólników spółek prawa handlowego oraz osób prowadzących działalność w zakresie wolnego zawodu:

- 1) w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
- 2) z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Z powyższego wynika, że odnosząc się do ustalenia, jaka działalność może być określona jako wolny zawód, ustawa odsyła do przepisów podatkowych.

Definicja pojęcia wolny zawód jest zawarta w przepisie art. 4 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 843, z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem wolny zawód oznacza pozarolniczą działalność gospodarczą wykonywaną osobiście przez m.in., agentów ubezpieczeniowych, agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, brokerów reasekuracyjnych oraz brokerów ubezpieczeniowych, z tym że za osobiste wykonywanie wolnego zawodu uważa się wykonywanie działalności bez zatrudniania na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze osób, które wykonują czynności związane z istotą danego zawodu.

Na gruncie przepisów art. 5a ust. 10 ustawy oznacza to, że osoby wykonujące wolne zawody w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 11 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne nie są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, a zatem nie spełniają warunków do kontynuowania podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, nawet w sytuacji spełnienia innych warunków, o których mowa w przepisie art. 5a ustawy. Osoby takie mają obowiązkowy tytuł do ubezpieczenia na podstawie przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Jednocześnie podejmując rozstrzygnięcia w tym zakresie należy mieć na uwadze, że przepisy art. 5a ust. 10 ustawy odwołują się nie tylko do katalogu aktywności zawodowych wymienionego w art. 4 ust. 1 pkt 11 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, ale do pełnej definicji określonej tym przepisem.

Prowadzoną pozarolniczą działalność gospodarczą Kasa uznaje zatem jako wolny zawód, jeżeli działalność wymieniona w art. 4 ust. 1 pkt 11 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne jest jedyną prowadzoną działalnością, wykonywaną osobiście bez zatrudniania na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze osób, które wykonują czynności związane z istotą danego zawodu.

Z opisu zdarzenia przyszłego, przedstawionego przez Wnioskodawczynię wynika, że oprócz prowadzenia działalności agentów i brokerów ubezpieczeniowych będzie również prowadzić inne rodzaje pozarolniczej działalności gospodarczej o różnych numerach PKD. Ponadto wykonywana działalność będzie opodatkowana na innych zasadach niż na podstawie przepisów ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Działalność taka będzie zatem uznawana jako pozarolnicza działalność gospodarcza w rozumieniu art. 5a ust. 10 ustawy i wykonując ją Wnioskodawczyni będzie mogła kontynuować podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników, o ile spełni inne warunki określone w przepisach tej ustawy.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.

Decyzja dotyczy stanu faktycznego i zdarzenia przyszłego, przedstawionego przez Wnioskodawczynię i stanu prawnego obowiązującego w dacie jej zaistnienia.

Stosownie do art. 35 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, niniejsza decyzja nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, natomiast jest wiążąca dla organu i może zostać zmieniona wyłącznie w drodze wznowienia postępowania.

Pouczenie

Od niniejszej Od niniejszej decyzji przysługuje prawo wniesienia odwołania do Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych i w terminie miesiąca od daty doręczenia decyzji, za pośrednictwem Centrali Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego al. Niepodległości 190, 00-608 Warszawa

Po upływie tego terminu decyzja staje się prawomocna.

Odwołanie jest wolne od opłat.

Zgodnie z art. 117 - art. 124 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2026.r. poz. 468, z późn. zm.) może Pani domagać się ustanowienia adwokata lub radcy

prawnego.

Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego może Pani zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Do wniosku o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego powinna Pani dołączyć oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o swoim stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, z którego wynika, że nie jest Pani w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Oświadczenie sporządza się według ustalonego wzoru.

Druki oświadczenia są nieodpłatnie udostępniane w budynkach sądów powszechnych oraz na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego wraz z oświadczeniem o stanie majątkowym powinna Pani złożyć do Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

Z upoważnienia Prezesa KRUS

Tomasz Ślusarczyk

Prezes

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/